

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра академічного та естрадного вокалу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

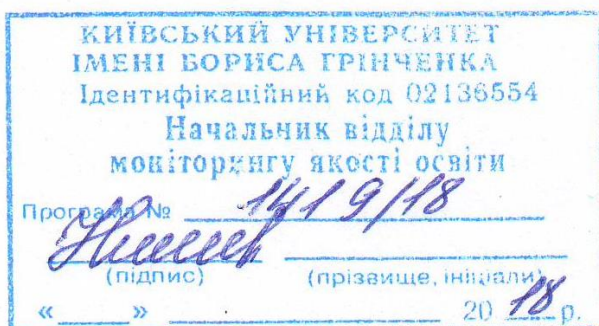
СОЛЬНИЙ СПІВ

Спеціальності 025 «Музичне мистецтво»

Освітнього рівня: першого (бакалаврського)

Освітньої програми

025.00.02 Сольний спів

Київ - 2018

Розробник: Тетеря Віктор Михайлович, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач: Тетеря Віктор Михайлович, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

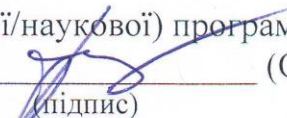
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 5.09. 2018 року № 9

Завідувач кафедри (Ю.В. Мережко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 025.00.02 Сольний спів
(назва освітньої програми)

____.____.2018 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) (О.П. Петрикова)
(підпис)

Робочу програму перевірено

____.____.2018 р.

Заступник директора (А.О. Таранник)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	<i>Нормативна</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>	
Загальний обсяг кредитів/ годин	<i>20</i>	
Курс	<i>3</i>	
Семестр	<i>5</i>	<i>6</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>2</i>	
Обсяг кредитів	<i>3</i>	<i>2</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>90</i>	<i>60</i>
Аудиторні	<i>57 години</i>	<i>42 години</i>
Модульний контроль	<i>6 години</i>	<i>2 години</i>
Семестровий контроль	<i>15 годин</i>	<i>15 годин</i>
Самостійна робота	<i>12 години</i>	<i>1 година</i>
Форма семестрового контролю	<i>залік</i>	<i>екзамен</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Сольний спів» (академічний вокал) входить до курсу спеціальних дисциплін.

Зміст курсу обумовлений класичними академічними та сучасними розробками проблем вокальної майстерності, теорією творчої діяльності, роботами в галузі мистецтвознавства і музично-педагогічної практики.

Мета курсу – оволодіти всіма можливостями співацького голосу, розумінням та виконавською майстерністю вокальних академічних творів у збагаченому синтезі музики, слова, пластики, емоційної акторської виразності, допомогти у розширенні творчої уяви та вихованні естетичного смаку

Завдання курсу:

- Розкрити та розвинути природні властивості голосу в повному діапазоні та найкращому тембровому забарвленні.
- Оволодіти прийомами вокальної техніки, емоційно-динамічною виразністю звуку на основі професійного усталеного дихання, сформувати вокальні навички.
- Розширити музичні уявлення, відчувати музичну форму цілого твору, розвиток та завершеність окремих фраз, логіку розвитку кульмінації.
- Надати відомості про музичну спадщину оперного мистецтва, залучити до культури співочого виконавства та розвинути художньо-виконавський смак на традиціях попереднього історичного досвіду.
- Оволодіти музичною термінологією.

Методи роботи курсу «Сольний спів» (академічний вокал) обираються відповідно до індивідуальних цілей кожного студента.

Форми роботи – самостійна робота студентів, практичні заняття з викладачем.

Засоби навчання – аудіо-, відеоматеріали, підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації і вказівки.

Формою контролю знань та вмінь студентів з курсу «Сольний спів» (академічний вокал) є модульні контрольні роботи у вигляді відкритого прослуховування, залік в 5 семестрі та екзамен в 6 семестрі.

Протягом проходження даного курсу у студентів мають бути сформовані У результаті вивчення дисципліни «Сольний спів» (академічний вокал) у студентів мають бути сформовані такі фахові та загальні **компетентності**:

– Вокально-виконавська: володіння вокальною технікою (співацька постава, звукоутворення, чисте звуковистне інтонування, розвинене дихання і звуковедення, атака звуку, висока співацька позиція, дикція, артикуляція, робочий діапазон тощо). Здатність виявити найкращі художні властивості співацького голосу (вібрація, тембр, польотність, рухливість тощо). Уміння співати з супроводом і без нього. Сформованість навичок ансамблевого співу. Наявність індивідуальної вокально-виконавської манери

– Вокально-сценічна: здатність до творчої інтерпретації вокальних творів. Наявність творчого іміджу. Сформованість сценічної культури та навичок вербальної і невербальної комунікації із глядачем у процесі концертного виступу. Володіння акторською майстерністю та навичками сценічного руху. Здатність до постановки концертних номерів. Уміння працювати з різними типами мікрофонів.

– світоглядна (наявність ціннісно-орієнтаційної позиції; загальнокультурна ерудиція, світогляд; розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії; збереження національних духовних традицій);

– інформаційна (здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань; здатність до ефективного використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет, які містять текстовий, аудіо- і відеоматеріал у соціальній та професійній діяльності);

– самоосвітня (здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у фаховій діяльності; прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху)

3.Програмні результати навчання

– Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Здатність працювати в команді (музично-творчому колективі). Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування іноземними мовами;

– Готовність до планування й організації вокально-виконавського та вокально-педагогічного процесу, мистецьких програм і проектів.

– Сформованість вокальної техніки, культури звука, навичок сольного й ансамблевого співу, індивідуальної виконавської манери. Здатність до творчої інтерпретації вокальних творів.

- Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- володіти своїм голосом і технікою академічного виконавства, виявляючи найкращі темброві барви голосу та звукову своєрідність;

- мати ціннісно орієнтовану позицію; загальнокультурну ерудицію, світогляд; розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії; бути здатним до збереження національних духовних традицій;

- уміти самостійно вишукувати та обробляти інформацію з різних джерел для розгляду конкретних питань; мати здатність до ефективного використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет, які містять текстовий, аудіо- та відеоматеріал, для професійної діяльності;

- бути готовим до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямовувати свої вміння на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у фаховій діяльності; прагнути до особистісно-професійного лідерства та успіху.

3. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Усього	Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату. Закріплення навиків звукоутворення. техніки дихання	40			32			8
Тема 2. Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.	28			25			4
Модульний контроль.	6						
Семестровий контроль	15						
Разом	90			57			12
Змістовий модуль 2.							
Тема 1. Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закріплення умінь у вправах та вокалізі. Творче опрацювання репертуару	36			28			
Тема 2. Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента..	20			14			1
Семестровий контроль	15						
Модульний контроль	2						
Разом	60			42			1
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	90			31			25

Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 (ІІІ КУРС, 5 СЕМЕСТР)

Тема 1. Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату. Закріплення навиків звукоутворення.

Тема 2. Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 (ІІІ КУРС, 6 СЕМЕСТР)

Тема 3. Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закріплення умінь у вправах та вокалізі. Творче опрацювання репертуару.

Тема 4. Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента

Література: основна: 1-5

Допоміжна: 1-12

4. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	-	-	-	-
Відвідування семінарських занять	1	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	57	57	42	42
Робота на семінарському занятті	10	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	57	570	42	420
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	2	10	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом: 411		-	662	-	492

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№	Зміст завдання	Академічний контроль	Бали
1.	Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату. Закріплення навиків звукоутворення	На практичному занятті (відтворення у практичній діяльності)	5
2.	Дикційна чіткість – необхідне якість професійного співака. Вокалізація та слово - дві сторони єдиного процесу співу		5
3.	Робота над вокалізами та вправами		5

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

№	Модульна контрольна робота 1	Критерії оцінювання		Бали
1.	Практичне виконання програми: Вокаліз, Українська пісня.	своєчасність виконання завдання	1	5
		повний обсяг виконання	1	
		якість виконання	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
2.	Виконання вокалізу: чистота інтонування, правильність та доцільність дихання			8
3.	Українська народна пісня: чистота інтонування, правильність та доцільність дихання, художня складова			7
4.	Розуміння стильових особливостей музичних творів			5
Максимальна кількість балів				25
№	Модульна контрольна робота 2	Критерії оцінювання		Бали
1.	Практичне виконання програми: Твір українського композитора	своєчасність виконання завдання	1	5
		повний обсяг виконання	1	
		якість виконання	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
5.	Романс зарубіжного композитора			7
6.	Твір українського композитора: чистота інтонування, правильність та доцільність дихання, художня складова			8
7.	Розуміння стильових особливостей музичних творів			5
Максимальна кількість балів				25

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

В семестрі 5 – складають залік у формі відкритого прослуховування.

На заліку студент виконує старовинну арію та твір українського композитора

В семестрі 6 складають екзамен на який вноситься :арія зарубіжного композитора, романс українського чи зарубіжного; українська народна пісня

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

6.6. Шкала відповідності оцінок.

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

«Сольний спів» (академічний вокал)

Разом: 150 години, практичні заняття – 99 годин, самостійна робота – 13 годин, модульний контроль – 8 години.

Модулі	Змістовний модуль І		Змістовний модуль І	
Назва модуля	Основи ораторської майстерності.		Методика удосконалення володіння голосом, диханням, чіткою виразною дикцією.	
Кількість балів за модуль	662		492	
Заняття	1-12	13-17	1-10	11-14
Практичні	57годин		42 годин	
Назва навчального модуля (практичне заняття)	<p>Тема 1 Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату. Закріплення навиків звукоутворення. техніки дихання.</p> <p>Тема 2. Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.</p> <p>1*57= 57 б. / 10*57=570 б. 627 б.</p>		<p>Тема 1. Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закріплення умінь у вправах та вокалізі. Творче опрацювання репертуару</p> <p>Тема 2. Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента.</p> <p>1*42= 42 б. / 10*42=420 б. 462 б.</p>	
Самостійна робота 5 балів	5	5		5
Види поточного Контролю	Модульна контрольна робота 25 балів		Модульна контрольна робота 25 балів	
Усього	Без урахування коефіцієнту 662, залік Коефіцієнт 6,62		Без урахування 492, екзамен Коефіцієнт 8,2	

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Антонюк А. Постановка голосу: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Українська ідея, 2000.
2. Дмитриев Л. Основы вокальной методики. – М., 2000.
3. Зданович А. Питання вокальної методики. – М., Музгіз, 1965
4. Морозов В. Вокальный слух и голос. – М.-Л.: Музыка, 1965.
5. Фейгін М. Індивідуальність учня та мистецтво педагога. – М., 1968

Додаткова література:

1. Гнидь Б. Історія вокального мистецтва. – НМАУ, 1997.
2. Донець-Тессейер М. Збірник вправ для розвитку техніки легких жіночих голосів. Ч.1-4. – К.: Мистецтво, 1950-1970.
3. Емельянов В. В. Развитие голоса: Координация и тренаж. – СПб., 1997.
4. Емельянов В. В. Структура голосовой активности человека // Перспективы развития вокального образования: Сборник. – М., 1987.
5. Малинина О. Вокальное воспитание детей. – Л.: Музыка, 1967.
6. Морозов В. Биофизические основы вокальной речи. – Л.: Наука, 1977.
7. Морозов В. Резонансная теория искусства пения и вокальная техника выдающихся певцов. – М., 2001.
8. Огороднов Д. Музыкально-певческое воспитание детей в общеобразовательной школе. – Л., 1972.
9. Панофка Г. Искусство пения. – М.: Музыка, 1968.
10. Паночка Г. 12 артистических вокализов: для меццо-сопрано или сопрано в сопровождении фортепиано. – М.: Музыка, 1969.
11. Яцевич Ю. Музыка: словник-довідник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003.
12. Юцевич Ю. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. – К., 1998.